

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobkyně: **P. M.**, zastoupené JUDr. Karlem Guziurem, advokátem se sídlem U Staré pošty 744, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2007, č. j. MSK 80746/2007, ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 11. 2007, č. j. 58 Ca 78/2007 - 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský úřad“ nebo „odvolací orgán“) ze dne 22. 5. 2007, č. j. MSK 80746/2007. Citovaným rozhodnutím odvolací orgán změnil podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), napadené rozhodnutí Magistrátu města Frýdku-Místku ze dne 3. 4. 2007, č.j. DaSH-M/2458/10-943/2006/Se tak, že ve výroku část věty *“povinnost řidiče věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvěřeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích (§ 5 odst. 1 písm. b) téhož zákona)”* nahradil textem *„a řidiči uložený zákaz řídit vozidlo nebo jet na zvěřeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové*

látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem (§ 5 odst. 2 písm. b) téhož zákona)“ a ve zbytku podle § 90 odst. 5 správního řádu napadené rozhodnutí potvrdil.

Uvedenými rozhodnutími byla stěžovatelka uznána vinnou porušením ustanovení § 4 písm. a), b) a § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění tehdy účinném (dále jen „zákon o silničním provozu“), a naplnila tak skutkovou podstatu přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném pro posuzované období (dále jen „přestupkový zákon“), tím, že dne 11. 9. 2006 v 16.30 hod. na ulici Hlavní a Černá cesta ve Frýdku-Místku řídila osobní motorové vozidlo Ford Focus po předchozím požití alkoholických nápojů. Za toto jednání jí byla uložena podle ustanovení § 11 a § 22 odst. 5 přestupkového zákona pokuta ve výši 14 000 Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 8 měsíců od právní moci rozhodnutí a současně jí byla uložena povinnost nahradit státu náklady řízení ve výši 2 500 Kč.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že ze spisu správních orgánů je patrné, že správní orgány jednání stěžovatelky správně zhodnotily a odpovídajícím způsobem z něj také vyvodily důsledky uložením peněžité sankce a sankce spočívající v zákazu činnosti. Respektovaly přitom základní procesní pravidla při zjišťování skutkové podstaty a při hodnocení míry společenské škodlivosti jednání stěžovatelky. Krajský soud zdůraznil, že vzhledem k tvrzení stěžovatelky, že zaživačí potíže a onemocnění jater jí způsobuje pomalé odbourávání alkoholu v krvi, které nemohla předpokládat, a proto se domnívala, že již není pod vlivem alkoholu, byl správním orgánem vyžádán posudek znalce z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie RNDr. P. K., CSc. Ten dospěl k závěru, že i při uvážení nejnižší vylučovací rychlosti 0,07 g/kg/hod. by hladina alkoholu v krvi stěžovatelky byla nulová do 11.30 hod., pokud by se vycházelo z údajů stěžovatelky o množství požitého alkoholu a době jeho požití. Koncentraci alkoholu zjištěnou dne 11. 9. 2006 v 17.30 hod. hodnotil znalec jako podnapilost. Stěžovatelka své tvrzení, že trpí závažným jaterním onemocněním, které zpomaluje rychlost odbourávání alkoholu z krve, neprokázala.

Obdobně soud zamítl i námitku směřující proti zvláštnímu postupu policistů, který stěžovatelka spatřovala v tom, že byla policisty zastavena poté, kdy na policii jednala o odcizení registračních značek. Podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu není povinnost řidiče podrobit se na výzvu policie dechové zkoušce a po pozitivním nálezů i odbornému lékařskému vyšetření žádným způsobem omezena. Z uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti a jejím doplnění stěžovatelka uplatňuje zákonné důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Namítá jednak to, že vzhledem k době a množství vypitého alkoholu nejsou zjištění znalce správná. Dále pak namítá vady řízení před správním orgánem, a to, že pro projednání přestupku nebyly dodrženy zákonné lhůty, když policie neprovedla oznámení o tomto přestupku ve stanovené lhůtě 30 dnů a v návaznosti na to správní orgán, tj. Magistrát

města Frýdku-Místku, nemohl dodržet předepsanou 60denní lhůtu k zahájení řízení o přestupku.

Stěžovatelka se dovolává namítané podjatosti policejních orgánů a jejich netransparentního jednání při samotných úkonech, tj. při provedení dechové zkoušky, a to jak při jejím vyhodnocování, které nebylo provedeno před zraky stěžovatelky, tak poukazuje na chybějící záznam o této zkoušce ve správním spisu a tvrdí, že jej nikdy nepodepsala.

V doplnění kasační stížnosti pak uvádí porušení přestupkového zákona, konkrétně ustanovení § 58 odst. 2 a § 67 odst. 3 uvedeného zákona, a porušení § 82 odst. 4 a § 89 odst. 2 správního řádu. Namítá nečinnost správních orgánů k podnětům stěžovatelky dožadujícím se prokázání rozhodných skutečností, když dokazování znaleckým posudkem vycházelo z nedostatečně ověřené zdravotní dokumentace. Správní orgán porušil ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu, který ukládá správním orgánům provést nové důkazy, které nemohl účastník uplatnit v řízení předcházejícím.

Odvolací orgán nepřezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí v rámci odvolacích námitek a tím porušil ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu. Konkrétně byl odvolací orgán žádán o prověření doby oznámení a přípravy věci v první instanci. Krajský soud se k této žalobní námitce nevyjádřil, a proto je jeho rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Porušení zákona prokazuje protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem ze dne 11. 9. 2006, jehož otisk nese datum 5. 1. 2007. Důkazní řízení je tak neúplné, skutková podstata, ze které vycházely správní orgány a následně i krajský soud, nebyla náležitě zjištěna, a proto ani napadená rozhodnutí nemohou být v souladu se zákonem. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit.

Odvolací orgán se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti v rámci uplatněných důvodů [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.). Zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Přednostně se soud zabýval námitkou týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů je totiž vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by to stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (viz shora). Nelze se totiž zabývat hmotněprávní argumentací, pokud přezkoumávané rozhodnutí soudu neobstojí ani po formální stránce. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí může nastat z důvodu jeho nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, jakož i v důsledku jiné vady řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, a to proto, že se krajský soud žádným způsobem nevyjádřil k žalobní námitce týkající se požadavku stěžovatelky na prošetření doby ve věci oznámení přestupku a přípravy věci v první instanci.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud ověřil, že stěžovatelka vytyká krajskému soudu nevyřazení námitek, které v žalobě vůbec neuvedla. Žaloba v úvodní části rekapituluje dosavadní řízení a namítá jednak to, že odvolací orgán nevyhověl její žádosti o provedení v pořadí druhého znaleckého posudku, kterým by prokázala, že její zdravotní stav je takový, že nemohla tušit, vzhledem k době požití vína a jeho množství, že má ještě v době zahájení jízdy nějaký alkohol v krvi. Dále namítala nestandardní postup policie spočívající v tom, že poté, co projednala ztrátu registračních značek na policejní stanici, byla policisty sledována, zastavena a kontrolována, aniž by předtím provedla jakýkoliv přestupek. S výsledkem dechové zkoušky totiž nebyla seznámena okamžitě, policista s přístrojem pooděšel více než 5 m. Stěžovatelka namítala nevěrohodnost krevních zkoušek, neboť bylo odebráno jen malé množství krve, a to až na třetí pokus. Policie byla dle jejího názoru podjatá. Je pravdou, že v žalobě uvedla, že k projednávání přestupku došlo po více než 4 měsících, avšak v této okolnosti spatřovala důvod pro provedení nového znaleckého posudku, neboť již prodělala léčení a lázeňskou léčbu, takže se její zdravotní stav zlepšil, což znamená, že znalecký posudek byl povrchní a nedostatečný, proto stěžovatelka opětovně žádá o provedení posudku odborného lékaře, který ihned po vyhotovení připojí k žalobě.

Výše uvedený obsah žalobních námitek vyplývá také z protokolu o konaném soudním jednání ze dne 29. 11. 2007, založeném na listu č. 17 soudního spisu. Stěžovatelka k dotazu soudu potvrdila shora uváděné důvody podjatosti policejních orgánů a setrvala na svém přesvědčení, že měl být vyžádán další znalecký posudek. Na všechny shora uvedené námitky krajský soud v napadeném rozhodnutí reagoval.

Námitka stěžovatelky směřující do nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku proto nemůže obstát. Soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako „odvolací řízení“ v plné apelaci, neboť je nutné respektovat převážně uplatňovaný kasační princip soudního řízení vedeného dle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. (od principu revizního, vneseného do tohoto řízení § 78 odst. 2 s. ř. s., lze odhlédnout), který lze vyjádřit tak, že „správní tribunál nemá být judex facti, a stížnost k tomuto tribunálu jest opravný prostředek zkrácený o revisio in facto“ (viz Hácha, E., Slovník veřejného práva československého, sv. II., Polygrafia – Rudolf M. Rohrer – Brno, Brno 1929, s. 851). Žalobní řízení ve správním soudnictví je ovládáno zásadou koncentrace a zásadou dispoziční. To především znamená, že soud přezkoumává napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), nejde-li o skutečnosti, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti. Ze žalobních bodů musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Je tedy plně v dispozici žalobce stanovit meze soudního přezkumu, a to nejen kvantitativně – označením výroků, které napadá, ale také kvalitativně – uvedením žalobních důvodů, v nichž žalobce soustředí své výtky proti napadenému rozhodnutí. Dále je nutno zdůraznit, že jedná-li se o nepřezkoumatelnost

rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů, musí být tato vada založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74, ze dne 27. 10. 2004, č. j. 7 As 60/2003 - 75, či ze dne 25. 11. 2004, č. j. 7 Afs 3/2003 - 93; veškeré zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Vady takového druhu však zdejší soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu neshledal.

Stěžovatelka dále soudu vytýká, že nepřisvědčil námitce, že měl být ohledně jejího zdravotního stavu vypracován nový znalecký posudek, který by se hlouběji zabýval zdravotním stavem stěžovatelky a jeho vlivem na výsledek spalování alkoholu v krvi.

Krajský soud v napadeném rozsudku vycházel ze shora uvedeného posudku, který dospěl k závěru, že i při uvážení nejnižší vylučovací rychlosti 0,07 g/kg/hod. by hladina alkoholu, pokud by se vycházelo z údajů uvedených samotnou stěžovatelkou, byla nulová do 11.30 hod. Zdůraznil, že to byla stěžovatelka, která svá tvrzení ohledně zažívacích potíží a onemocnění jater způsobujících pomalé odbourávání alkoholu neprokázala. Ke svému tvrzení totiž předložila pouze nález z gastroenterologické ambulance ze dne 27. 11. 2006 se závěrem, že u ní jde o mírně hyperchodenní játra bez sonografických známek portální hypertenze, s normálním nálezem na biliárním systému, pankreatu, slezině a ledvinách. Dále nálezy, ze kterých je zřejmé, že je sledována pro vyšší glykémii, a propouštěcí zprávu ze dne 22. 7. 2007 z Priessnitzových léčebných lázní v Jeseníku.

Se závěry krajského soudu, že nový zdravotní posudek by byl nadbytečný, se plně ztotožňuje také Nejvyšší správní soud. Soud souhlasí se stěžovatelkou, že je bezpochyby jejím právem navrhnout v řízení důkazy na svou obhajobu. Na druhou stranu je třeba zdůraznit, že samotné provádění dokazování je věcí správního orgánu a záleží na jeho uvážení, které z navržených důkazů provede a které nikoli, pokud svůj postup náležitě a přesvědčivě odůvodní a pokud pro svůj závěr ve věci nalezne dost podkladů a argumentů. Podle názoru kasačního soudu vyhotovený posudek nevykazuje žádné známky nevěrohodnosti či nelogičnosti, ostatně ani stěžovatelka žádným konkrétním způsobem jeho závěry nevyvrací, omezuje se pouze na obecná tvrzení o povrchnosti posudku a jeho vyhotovení od stolu. Její argumentace týkající se nesprávných závěrů ohledně jejího zdravotního stavu zůstává pouze v obecné rovině ničím nepodložených tvrzení, stěžovatelka nenabízí žádné přesvědčivé důvody, ze kterých by bylo zřejmé, že provedený posudek nemůže obstát. Stěžovatelka neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, které by závěr znalce jakýmkoliv způsobem zpochybnil. Ten uvedl, že pokud by stěžovatelka vypila dne 10. 9. 2006 v době od 19.00 hod. do 22.00 hod. 0,5 l červeného vína, pak při její hmotnosti 56 kg, resorpčním deficitu 10 % a vylučovacím faktoru 0,12-0,20 g/kg/hod. by hladina alkoholu v krvi dne 11. 9. 2006 byla nulová v 04.30 hod., přičemž i při nejnižší možné rychlosti vylučování 0,07 g/kg/hod. by se tak stalo do 11.30 hod. Vzhledem k tomu, že nebylo diagnostikováno žádné závažnější onemocnění jater jako těžká jaterní dystrofie, je nepravděpodobné, že hladina alkoholu stanovená v krvi stěžovatelky v 17.25 hod. (0,39 g/kg) byla způsobena pomalým vylučováním alkoholu. Stěžovatelka musela vypít větší množství alkoholu, než uvádí, nebo pila ještě po udaném časovém limitu. Tento závěr nezpochybňuje ani přiložená

zdravotní dokumentace stěžovatelky, neboť z ní nevyplývá nic, co by verzi stěžovatelky podporovalo.

Obdobně ani námitka podjatosti policejních orgánů není namístě. Podle § 4 zákona o silničním provozu je účastník provozu na pozemních komunikacích (dále jen „účastník silničního provozu“) povinen řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem, pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8 a 9 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis (např. zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů), vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. V ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) téhož zákona je pak řidiči stanovena povinnost podrobit se na výzvu policisty nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů) ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Uvedené zákonné povinnosti účastníka silničního provozu a jim odpovídající zákonná práva policejních orgánů nejsou omezeny v tom smyslu, že by předchozí návštěva stěžovatelky na policejní stanici ohledně zcela jiné záležitosti jakýmkoliv způsobem oslabovala či dokonce vylučovala výše uvedená práva policejních orgánů a jim odpovídající povinnosti účastníků silničního provozu. Domněnka stěžovatelky, že policejní orgány postupovaly nekorektně či snad dokonce, že policisté byli podjatí, pokud ji poté, co se dostavila na stanici k projednání odcizení registračních značek, následně podrobili kontrole, tak nemá žádné opodstatnění. K namítané absenci dokladu o dechové zkoušce, který stěžovatelka nikdy nepodepsala, Nejvyšší správní soud uvádí, že na listu č. 5 správního spisu je vylepen záznam o orientační dechové zkoušce provedené přístrojem Dräger ze dne 11. 9. 2006 z 16.53 hod., který je stěžovatelkou podepsán.

K námitkám směřujícím do nedodržení zákonných lhůt pro projednání přestupku, když policie neprovedla oznámení o tomto přestupku ve stanovené lhůtě 30 dnů a v návaznosti na to správní orgán, tj. Magistrát města Frýdku-Místku, nemohl dodržet předepsanou 60denní lhůtu k zahájení řízení o přestupku, jakož i k porušení přestupkového zákona, konkrétně jeho ustanovení § 58 odst. 2 a § 67 odst. 3, jakož i k porušení § 82 odst. 4 a § 89 odst. 2 správního řádu, Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. věcně nepřihlédl, neboť se jedná o skutečnosti, které stěžovatelka uplatnila až poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí krajského soudu, ačkoliv tak mohla učinit již v žalobě. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. brání tomu, aby kasační důvody byly v kasační stížnosti rozšiřovány o skutečnosti dříve neuvedené, resp. aby byly na těchto novotách dodatečně založeny. Pokud stěžovatelka výše uvedená procesní pochybení správních orgánů nenamítla již v žalobě, nemohl krajský soud tato pochybení zkoumat (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a nemůže tak učinit ani Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). V této souvislosti soud pro úplnost uvádí, že v souzené věci nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek marným uplynutím zákonných lhůt pro jeho projednání, ke kterému by byl povinen přihlédnout ex officio, tedy z úřední povinnosti. Přestupek byl spáchán dne 11. 9. 2006, rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 24. 5. 2007. Je tedy nepochybné, že napadená rozhodnutí správních orgánů byla vydána v rámci zákonem stanovených lhůt.

Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, neshledal ani žádné vady, ke kterým by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), a proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, správnímu orgánu náklady řízení nad rámec jeho činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. srpna 2009

JUDr. Radan Malík
předseda senátu